

Bruselj, 24. aprila 2020
REV1 – nadomešča obvestilo z dne
24. oktobra 2018

OBVESTILO DELEŽNIKOM

IZSTOP ZDRUŽENEGA KRALJESTVA IN PRAVILA EU NA PODROČJU IZKORIŠČANJA IN TRŽENJA NARAVNIH MINERALNIH VOD

Združeno kraljestvo je 1. februarja 2020 izstopilo iz Evropske unije in je postalo „tretja država“¹. Sporazum o izstopu² določa prehodno obdobje, ki se bo končalo 31. decembra 2020³. Do tega datuma se pravo EU v celoti uporablja za Združeno kraljestvo in v njem.⁴

V prehodnem obdobju se bosta EU in Združeno kraljestvo pogajala o sporazumu o novem partnerstvu, ki bo določal zlasti območje proste trgovine. Vendar ni mogoče z gotovostjo reči, ali bo ob koncu prehodnega obdobja tak sporazum sklenjen in bo začel veljati. V vsakem primeru bi tak sporazum z Združenim kraljestvom vzpostavil odnose, ki bodo v smislu pogojev dostopa na trg zelo drugačni od tistih na notranjem trgu,⁵ v carinski uniji EU ter na območju DDV in trošarin.

Zato se vse zainteresirane strani, zlasti gospodarski subjekti, s tem obvestilom opozorijo na pravni položaj po koncu prehodnega obdobja (del A spodaj). To obvestilo pojasnjuje tudi nekatere pomembne določbe o ločitvi iz Sporazuma o izstopu (del B spodaj) ter pravila, ki se bodo po koncu prehodnega obdobja uporabljala na Severnem Irskem (del C spodaj).

¹ Tretja država je država, ki ni članica EU.

² Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7; v nadaljnjem besedilu: Sporazum o izstopu).

³ Prehodno obdobje se lahko pred 1. julijem 2020 podaljša enkrat za največ eno ali dve leti (člen 132(1) Sporazuma o izstopu). Vlada Združenega kraljestva tako podaljšanje zaenkrat zavrača.

⁴ Razen nekaterih izjem iz člena 127 Sporazuma o izstopu, od katerih pa nobena ni relevantna v okviru tega obvestila.

⁵ Zlasti sporazum o prosti trgovini ne določa načel notranjega trga (na področju blaga in storitev), kot so vzajemno priznavanje, načelo države izvora in harmonizacija. Sporazum o prosti trgovini tudi ne odpravlja carinskih formalnosti in kontrol, vključno s tistimi, ki se nanašajo na poreklo blaga in njegove vložke, ter prepovedi in omejitev uvoza in izvoza.

Nasveti deležnikom:

Da bi se obravnavale posledice iz tega obvestila, se deležnikom zlasti svetuje, naj ocenijo, ali potrebujejo novo priznavanje za dostop do trga.

Opomba:

V tem obvestilu niso obravnavani drugi vidiki živilske zakonodaje EU, vključno s splošno živilsko zakonodajo EU.

Za te vidike so v pripravi druga obvestila ali pa so bila že objavljena⁶.

A. PRAVNI POLOŽAJ PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se za Združeno kraljestvo ne bo več uporabljala Direktiva 2009/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o izkoriščanju in trženju naravnih mineralnih vod (Prenovitev)⁷⁸. To ima zlasti naslednje posledice:

V skladu s členom 1(1) in (2) ter členom 2 Direktive 2009/54/ES se v Uniji vode lahko tržijo kot naravne mineralne vode le, če med drugim izpolnjujejo naslednje pogoje:

- – vode so pridobljene iz tal države članice in pristojni organ te države članice jih je priznal kot naravne mineralne vode v skladu z Direktivo 2009/54/ES;
- – vode so pridobljene iz tal tretje države in pristojni organ države članice jih je priznal kot naravne mineralne vode v skladu z Direktivo 2009/54/ES.

Po koncu prehodnega obdobja velja naslednje:

- vode, ki se pridobivajo iz tal Združenega kraljestva in jih je Združeno kraljestvo priznalo kot naravne mineralne vode, so pridobljene iz tal tretje države in se ne smejo več uvažati v Unijo kot naravne mineralne vode, razen če jih bo pristojni organ druge države članice priznal kot naravne mineralne vode;
- vode, ki se pridobivajo iz tal tretje države (razen Združenega kraljestva) in jih je pristojni organ Združenega kraljestva priznal kot naravne mineralne vode, se ne smejo več uvažati v Unijo kot naravne mineralne vode, razen če jih bo pristojni organ druge države članice priznal kot naravne mineralne vode.

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_sl

⁷ UL L 164, 26.6.2009, str. 45.

⁸ V zvezi z uporabo Direktive 2009/54/ES za Severno Irsko glej del C tega obvestila.

B. POMEMBNE DOLOČBE O LOČITVI IZ SPORAZUMA O IZSTOPU⁹

Člen 41(1) Sporazuma o izstopu določa, da je obstoječe in posamično razpoznavno blago, zakonito dano na trg v EU ali Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja, lahko še naprej dostopno na trgu EU ali Združenega kraljestva ter potuje med tema dvema trgoma, dokler ne dospe do končnega uporabnika.

Gospodarski subjekt, ki se sklicuje na navedeno določbo, nosi dokazno breme, da na podlagi katerega koli ustreznega dokumenta dokaže, da je bilo blago dano na trg v EU ali Združenem kraljestvu pred koncem prehodnega obdobja.¹⁰

Za namene navedene določbe „dajanje na trg“ pomeni, da je blago prvič dobavljeno za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu v okviru gospodarske dejavnosti v zameno za plačilo ali brezplačno.¹¹ „Dobava blaga za distribucijo, porabo ali uporabo“ pomeni, da je „obstoječe in posamično razpoznavno blago po končani proizvodnji predmet pisne ali ustne pogodbe med dvema ali več pravnimi ali fizičnimi osebami o prenosu lastništva, kakršne koli druge premoženjske pravice ali posesti zadevnega blaga ali da je predmet ponudbe pravni ali fizični osebi, da sklene tako pogodbo.“¹²

Primer: Posamezna steklenica naravne mineralne vode, ki je pridobljena iz tal Združenega kraljestva, jo je Združeno kraljestvo priznalo in je pred koncem prehodnega obdobja prodana trgovcu na debelo s sedežem v Združenem kraljestvu, se lahko še naprej distribuira v EU.

C. PRAVILA, KI SE UPORABLJAJO NA SEVERNEM IRSKEM PO KONCU PREHODNEGA OBDOBJA

Po koncu prehodnega obdobja se uporablja Protokol o Irski/Severni Irski.¹³ Protokol o Irski/Severni Irski je predmet redne privolitve izvršnega organa in skupščine Severne Irske, pri čemer začetno obdobje uporabe zajema štiri leta po koncu prehodnega obdobja.¹⁴

Na podlagi Protokola o Irski/Severni Irski se nekatere določbe prava EU uporabljajo tudi za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko. Poleg tega sta se EU in Združeno kraljestvo v Protokolu o Irski/Severni Irski dogovorila, da se, kolikor se

⁹ Če je bilo posamezno živilo zadržano v EU pred koncem prehodnega obdobja za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali ne, se lahko ta „zaloga“ živila prodaja, distribuira ali prenese v EU po koncu prehodnega obdobja (glej opredelitev iz člena 3(8) Uredbe (ES) št. 178/2002: „dajanje v promet“ pomeni imeti živila ali krmo za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali vsemi drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali proti plačilu, prodajo, distribucijo in druge oblike njihovih prenosov“).

¹⁰ Člen 42 Sporazuma o izstopu.

¹¹ Člen 40(a) in (b) Sporazuma o izstopu.

¹² Člen 40(c) Sporazuma o izstopu.

¹³ Člen 185 Sporazuma o izstopu.

¹⁴ Člen 18 Protokola o Irski/Severni Irski.

določbe EU uporabljajo za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko, Severna Irška obravnava kot država članica.¹⁵

Protokol o Irski/Severni Irski določa, da se Direktiva 2009/54/ES uporablja za Združeno kraljestvo in v njem v zvezi s Severno Irsko.¹⁶

To pomeni, da sklicevanje na EU v delih A in B tega obvestila vključuje Severno Irsko, sklicevanje na Združeno kraljestvo pa se nanaša le na Veliko Britanijo.

Natančneje povedano, to med drugim pomeni naslednje:

- naravna mineralna voda, dana na trg na Severnem Irskem, mora biti v skladu z Direktivo 2009/54/ES;
- naravna mineralna voda, poslana iz Severne Irske v EU, ni uvožena naravna mineralna voda (glej oddelek A zgoraj);
- naravna mineralna voda, poslana iz Velike Britanije na Severno Irsko, je uvožena naravna mineralna voda (glej oddelek A zgoraj);
- Združeno kraljestvo na podlagi Direktive 2009/54/ES v zvezi s Severno Irsko še naprej priznava vode, pridobljene iz tal na Severnem Irskem¹⁷.

Vendar Protokol o Irski/Severni Irski izključuje možnost, da Združeno kraljestvo v zvezi s Severno Irsko

- sodeluje pri odločanju in oblikovanju odločitev Unije;
- priznava vode, pridobljene iz tal v tretji državi, na podlagi Direktive 2009/54/ES¹⁸.

Splošne informacije o pravilih za izkoriščanje in trženje naravnih mineralnih vod so na spletišču Komisije o varnosti hrane (https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/mineral_waters_en).

Evropska komisija
Generalni direktorat za zdravje in varnost hrane

¹⁵ Člen 7(1) Sporazuma o izstopu v povezavi s členom 13(1) Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁶ Člen 5(4) Protokola o Irski/Severni Irski in del 33 Priloge 2 k navedenemu protokolu.

¹⁷ Protokol o Irski/Severni Irski izključuje priznavanje dovoljenj Združenega kraljestva v zvezi s Severno Irsko v EU (prvi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski). Vendar se v obravnavanem primeru uporablja drugi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.

¹⁸ Prvi pododstavek člena 7(3) Protokola o Irski/Severni Irski.